

STRUCTURĂ FORMALĂ A CURSURILOR TEORETICE/APLICATIVE LA UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREȘTI

1. INTRODUCERE

Cursurile predate în Universitatea Națională de Arte din București sunt prelucrări didactice ale domeniilor științifice/artistice aflate în plin proces de schimbare de paradigmă. Prin urmare, logica didactică trebuie să reproducă și să prelucreze, în funcție de particularitățile învățământului artistic și de ciclurile de studii specifice procesului Bologna, schimbările care se produc continuu în cercetarea științifică și creația artistică.

Cu toate că activitatea educațională din UNArte este foarte diversă în raport cu tipul de specializare artistică, în ordine didactică, între cursurile teoretice/aplicative există, *de facto*, în mod implicit, o structură formală relativ omogenă care trebuie respectată.

Recomandările următoare precizează explicit structura formală subiacentă oricărui curs care se încadrează în genul Cursuri teoretice/aplicative.

2. STRUCTURA FORMAL-DIDACTICĂ

În proiectarea suporturilor cursurilor teoretice/aplicative, se va avea în vedere corelația dintre planul de învățământ, statele de funcțiuni care precizează tipul disciplinelor titularului de curs, programa cursului și fișa disciplinei. În esență, un curs teoretic/aplicativ sintetizează această corelație urmând logica didactică a învățării, ordonată în funcție de numărul de ore alocat și ținând cont de aspectele implicate în învățarea și formarea progresivă: proiectarea graduală a efortului de învățare al studentului, sumarizarea și fixarea conținuturilor predate după principiul trecerii de la simplu la complex ș.a.m.d.

Structura suporturilor cursurilor teoretice/aplicative urmează cu fidelitate unitățile de învățare cuprinse în fișa disciplinei, astfel încât fiecărei unități de învățare să-i corespundă un capitol distinct din suportul de curs. În cazul în care în fișa disciplinei apar teme mai ample, atunci o temă poate fi prelucrată didactic în mai multe capitole, cu condiția ca logica internă a acestora să fie de sine stătătoare în interiorul cursului.

Suporturile cursurilor teoretice/aplicative trebuie proiectate, în ordine formal-didactică, plecând fie de la o abordare istorică a conținuturilor predate, fie de la una tematică.

În primul caz, suportul de curs prelucrează didactic istoria disciplinei/domeniului/subdomeniului în cauză, cu accent pe prezentarea punctelor de cotitură, a schimbărilor de paradigmă cognitivă și metodologică, care explică atât continuitatea cât și discontinuitatea internă existente în parcursului istoric al oricărei activități umane, practice și intelectuale.

În cel de-al doilea caz, abordarea tematică vizează prezentarea temelor și a rețelei conceptuale și metodologice care conferă identitate și unicitate domeniului predat. Se recomandă ca această abordare tematică să cuprindă, de asemenea, în interiorul fiecărei teme, o perspectivă istorică de înțelegere a conținuturilor.

Aceste două perspective de prelucrare a conținuturilor (istorică și tematică) se recomandă a fi respectate și în cazul cursurilor specializate care prelucrează subdomenii sau arii de cunoaștere și creație artistică ale unor discipline teoretice/aplicative pentru ciclurile de studii superioare.

Bibliografia prelucrată de cursurile teoretice/aplicative trebuie să cuprindă titluri relevante pentru cunoașterea domeniului/subdomeniului în cauză. Pentru toate ciclurile de studii, bibliografia trebuie să cuprindă: lucrările fundamentale („clasice”) cu circulație academică internațională, lucrări de exegeză recunoscute și citate în literatura actuală de specialitate, monografii, albume, studii și articole de specialitate recente ș.a.m.d.

La nivel de conținut cursurile teoretice/aplicative predate în UNArte trebuie să fie compatibile ca tematică, grad de informare și relevanță metodologică cu suporturi de curs similare din programele unor universități recunoscute la nivel mondial. În cazul cursurilor care predau artă și cultură românească, se vor folosi bibliografiile standard ale domeniului și, deopotrivă, studii și articole recente, semnate de personalități recunoscute în domeniu.

Toate cursurile teoretice/aplicative, fără excepție, vor integra în conținutul lor trimiteri explicite și exemple/ilustrări de lucrări artistice relevante pentru tematica discutată din istoria artelor plastice și decorative. Succesiunea de trimiteri și exemplificări/ilustrări plastice au rolul de a prezenta intuitiv și concret noțiunile teoretice abstracte ale respectivului domeniu.

3. STILUL DE REDACTARE

Toate cursurile teoretice/aplicative trebuie să adapteze limbajul conceptual de specialitate la profilul și nivelul de înțelegere al studenților, corespunzător ciclurilor de învățare fixate prin procesul Bologna. În vederea acestui lucru, noțiunile și conceptele teoretice abstracte vor primi un suport intuitiv în corelație cu practica artistică specifică fiecărei secții și program de studiu din UNArte, respectiv cu situațiile existențiale din viața cotidiană.

Cursurile trebuie redactate într-un limbaj accesibil, clar și argumentativ, eliminând retorismele și metaforele inutile. Stilul descriptiv de prezentare a conținuturilor, fără legături logice interne de la o secvență de curs la alta, trebuie eliminat.

Raportul dintre textul argumentativ și ilustrarea plastică, dintre text și imagine, variază în funcție de necesitățile specifice fiecărui domeniu/subdomeniu de studiu. De la caz la caz, imaginile pot fi prevalente în raport cu textul sau viceversa – textul poate fi prevalent în raport cu imaginea. În toate cazurile însă, atât textul cât și imaginea îndeplinesc o funcție formativă, didactică, în raport cu obiectivele generale și specifice cursului, specificate în fișa disciplinei.

Suportul de curs trebuie să aibă un număr de pagini rezonabil în raport cu numărul de ore alocat de planul de învățământ și fișa disciplinei (minim 50-100 pagini de text la 1ora/sapt; 100-150 pag de text la 2 ore/sapt). Acesta poate fi însoțit de materiale didactice ajutătoare pentru activitățile de seminar: antologii de texte, pachete de resurse de învățare, prezentări PowerPoint ș.a.m.d.

Toate suporturile de curs teoretice/aplicative trebuie să fie originale, să respecte normele de etică și integritate academică și să folosească un sistem de citare a surselor recunoscut în mediul universitar. Suportul de curs include la final bibliografia citată și consultată de către autor.

În ordine cognitivă și metodologică durata de viața a unui curs teoretic/aplicativ variază în funcție de dinamica internă a domeniului/subdomeniului teoretic și artistic predat. Schimbările semnificative care se produc în practica reală de cercetare științifică ori de creație artistică vor fi reflectate în noi conținuturi didactice pe care autorul cursului le va include în capitole separate sau, după caz, în interiorul unor capitole deja elaborate.

Relevanța cognitivă, metodologică și formativă, acuratețea științifică și didactică, concretețea și gradul de intuitivitate a cursurilor teoretice vor fi dezbătute și evaluate în interiorul departamentelor după norme și proceduri elaborate și aprobate de către structurile de conducere a UNArte.